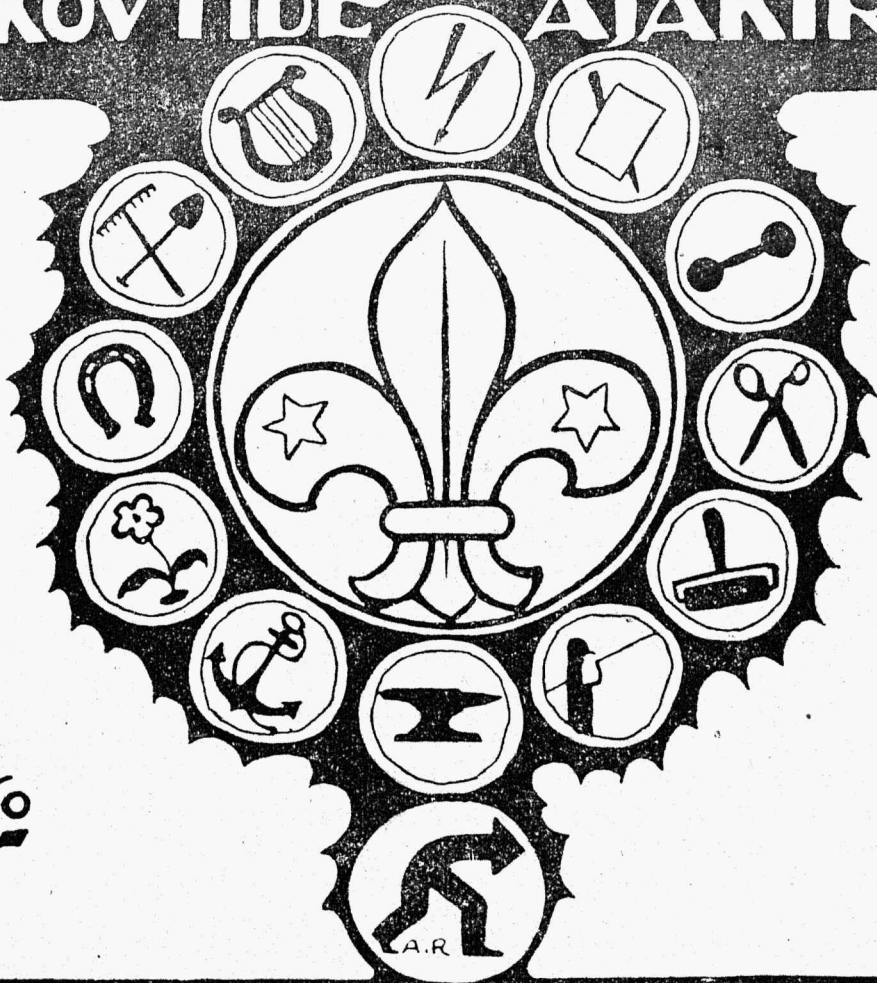

OLE VALMIS

ESTI

SKOVTIDE

AJAKIRI

N^o

6-8

VASTUTAV TOIMETAJ CARL
SARAP VALIAANDIA KIRJAST,
"ODAMEES"

„OLE VALMIS“

NR. 6/8 SISU;

KOIDULA-GUIDIDE SYMBOOL / LILIA / ENESTE VAHEL / INDI-
AANIDE TRUMM / SHERLOCK HOLMES / NARVA SKOUDID PII-
RIL / KAS RAHVUSLIK VÕI RIIKLIK-RAHVUSVAHELINE SKOU-
TING / RYHMAD, KOONDUGEM SELTSIDE JA KOOLIDE JUURE/
SKOUTIDE TERVISELISEST KASVATUSEST / ROVER-SKOUDID
EESTIN / MERISKOUTIDEST / TARTU SKOUTIDE I RYHMA AAS-
TAPÄEV / TALLINNA SKOUTIDE MALEVA UUS KORRALDUS /
RONGI KIIRUS / ASKOLIASMOS / HIIGLAARV / NOORTELE /
AJAKIRJANDUS / KROONIKA / „OLE VALMIS“ LUGEJATELE /
18 PILTI JA VINJETTI

„OLE VALMIS’e“ lugejatele

Käenoleva aasta augusti kuust alaten hakkab „Ole valmis“ uuendetuna ilmuma. Ajakiri muutub mitmekesisemaks ja elavamaks: juure tuleb ilukirjanduslik osa mitmesugust väiksemad materjaali noorte elust kodu- ja väljamaal ning rikkalikult sisukohaseid illustratsioone.

Yhtlasi, et meie noortele kohase hää kirjanduse puudust lahendada, hakkab „Ole valmis’e“ tellijatele iga kuu 32 kunni 48 lhk. kirjandusliku lisa eriraamatuna ilmuma. Esialgu on selleks toimetusel valmis valitud:

1) F. H. Bournett'i noorte raamat „**Väike lord**“ (Little lord Fauntleroy), mis kujutab väikese vaese Amerika poisi lordiks ja rikkaks pärijaks saamist. Raamat on hulga suurte lehekyljeliste piltidega ilustet. Esimene päätyk sellest põnevast ja valdavast raamatust ilmub tutvustamiseks sellen numbrin.

2) Kuulsa Ameerika noorsoo kirjaniku Ernest Seton-Thompson'i huvitav jutt „**Looduselapsed**“ kolmen jeon, mis sisaldab poisikese kirglist tungi loodusse, kun ta elava huviga uurib loodusilmeid, eriti taimi ja loomi ning nende eluviise. Kirjanik suudab sellen anda omapärase kunstiosavusega — ise teksti vastavalt illustreeriden — täielise looduselapse arenemisloo, kes indiaanide eluviise järelaimaten metsa elama asub. Kogu jutustus on mitmekesine loodusloo õpitud.

3) Noorsoo armastet ja lugupeetud Inglise kirjaniku Maine Reid'i põnevam romaan Ameerika asunikude elust „**Pääta ratsanik**“. Romaan on rikkalikult illustreeritud meie kunstniku A. Roosilehe poolt.

Esimesena hakkab itmuma F. H. Burnett'i „**Väike lord**“

Järg viimasel lehekyljel.

OLE VALMIS

YKS KORD KUUN

Nr. 6—8

15 oktoober 1921

Nr. 6—8

Koidula — guidide symbol

*Sind surmani kyll tahan
Ma kalliks pidada,
Mu õitsev Eesti rada,
Mu lõhnav isamaa!*

L. Koidula

Läind aegaden hingitsevad kurvad mälestused meie rahvast, mis praegu näitub ainult kajana aegade kõrvun. Noil ajal leidus nii mõnigi sytitav syda, nii mõnedki raugestamatud soovid, mis levisid palavana lõõmana kustund kodu kodel. Ylisteti mõtet vabaduse järele. mille loitvat ilu igayks näha ihaldas. Kuid võõras ylivõim tõkestas voolavat jõudu, mis yhineden myyri oleks purustand vägevana koskena ja sihile võimaldand pääseda. Inimsoovid rusunesid verisein võitlusin ja palavain ahastusin. Kurb oli rahva saatus.

Koidula, kelle kodu oli eestlastelgi koduks, syndis aastal 1843. Juba väiksenä peegeldus teman sygav kodumaa armastus, mis aastate kesten kasvavas, õitselle puhkes ja viljagi kandis.

Kuid saatus ei jätnud teda rahvalle. Noorena ja töövõimsana ollen tundis ta enese kasutumatumust armastetavalle kodumaale ja selle rahvalle, ja pyydis oma võrsuvat poega isamaa vabaduse õhutajaks kasvatada kõigen emalikus armastusen ja isamaalisen hellusen, tunden rõõmu poisikese teravmeelusest. Poja surmaga aastal 1878 surid ka Koidula viimased lootused. Seeaegsed ta laulud ja hymnid olid kurvad, täis nuttu. Siidkotikesega poja hault Maarjamaa mulda kaasa võtten reisis ta Kroonlinna. Koguni ta viimane, kõigist suurim soov — kodumaa mullan puhata — jäi täide minemata.

Nii oli selle vabadust januneva naiskangelase saatus, — vabadust januneva juba noil ajal, mil sellest võidi vaevalt undki näha.

Liida Koidula

Ent meil, eks ole meil käen Koidulast unistet vabadus! Oleme rõõmsad, et meid saatus on määrand õnne osaliseks elama sattuda praegusesse aega.

Guidid! Hygame meiegi, kuiða seda kord Koidula tegi: „Patt on suuril ajal väike olla, patt on ükskõikselt vaadata Eesti tulevikku.“ Eks või ju meiegi — peamegi seda — rajada radu, siluda teid järeltulevatele põlveldelle. Nyyd oleme alles noored, oleme kui lehed, kui võsud, keda toidab vana kōdunev tyvi enese viimasest rammust.

Rahva minevikust kuuleme aina kurbi teateid. Nyydsen avarusen tekib uus elu, uued kavatsused ja teostused. Nyyd on lugematuid võimalusi arenemiseks. Yks aatelisematest on skouting.

Guidid, kas ei asu meiegi tööle, kas poleks aeg virguda ja kodumaa hymne helistada? Kas ei tundu rinnun pakatsevat tegujõudu, kas ei sunni see tunne tegutsemisele? Vähe on skoutingi vool meid kaasa kiskund, vähe on neid, kes sellest mõttest aru saand.

Meie päevil on märksa kergem kavatsetavaid plaane teostada ja tehtud tööst rõõmu tunda kui päivil, mil Koidula elas ja unistas, kus tuli võidelda raskustega igal sammul, mil teostus hukkus juba enne syndi.

Aga siiski ei hääbund see naiskangelane ymbritseva uttu. Armastusest isamaa vastu tagaetuna kiirgab ta heledana tähtena pimedusest oma aja väärtust ja eenkujut meile jätten.

Pygame Koidula sarnasteks saada ja osagi tema tahtejõudu endin väljendada, et võiksime tema eenkujul hyйда: isamaa, sinu tulevik on meie tulevik, sinu valud — meie valud, sest mis me sinule teeme, need on pyhad teenused.

Salme Piirand

A. Vabbe

Liilia

„Skout on puhas sõnan, mõtten ja teon,“ milline põhijoon käib läbi kõigi skoudi sääduste, mille kajastavaks symboliks on valitud liilia õis. Iga skoutide peresse vastuvõetu omab selle kandmise õiguse ta yleva eenmärgi ja põhimõtete alatiseks meeletuletamiseks. Kõige vastavamaks ja sobivamaks peeti siin just liiliat, seda imepärast valget liiliat, mis kõigin rahvusten, kun tad tuntakse, on väärind süytumattuse ja puhtuse embleemi.

Liilia tekkimise kohta leidub isegi vanaklassika mytoloogian legende, mis omistavad talle jumalatega suguluse.

N. F. Solotnitski on kogund hulga mytoloogilisi ja ajaloolisi andmeid lillede kohta. Temalt oleme hankind liiliasse puutuvad teateid.

Nii jutustab üks Greeka legendidest, et Beotia rahvusliku vägilase Herkuli ema — Tebai linna iludus Alkmeene — karnten armukadedada Junoona kättemaksu, peitis Jupiterist syndind Herkuli tiheda puhma alla. Aga Minerva, kes vastsyndinü sugulussidemeist teadis, juhatas Junoona meelega sinna paika ja näitas talle väetimat emast jäetud last. Junoonale meeldis see ilus ja tyse pois ja — ollen kõigi väetimate kaitsei ja hoolitsej — võttis nõuks janunväevlejat last oma rinnapiimaga joota. Ent pois instinktiivselt tunden Junoonan oma vaenlast, hammustas nii valusasti ta nisanibu, et jumalanna valust karjataden tõukas ta enesest eemalle. Piim purskas välja, laiutus taevastpidi, millest tekkis linnutee, aga mõni maha langev piisk muutus liiliaks.

Sellest legendist on greeklastel mitu teisendit, mis kõik yhe pääteema ymber varieeruvad. Vist seepärast nimetasidki greeklased liiliat ka Junoona roosiks.

Vanul perslastel oli liilia juba ammu enne greeklasi tuttav. Nende päälinna nimigi oli Suusa, s. o. liiliate linn (sellest

arvatakse tekkind olevat naisterahva nimi Susanne, mis juudikeelen — shusham — tähendab liilia). Selle linna vappi ehtind mõned liilia õied kombelise puhtuse ja ilu symbolina.

Teame veel, et vanul juutidel olnud see õis suuren aun ja lugupidamisen. Juudi muinasjuttude järele kasvand liilia just Eeva patulangemise ajal paradiisin, mil oleks võind temagi kergesti oma süytumattuse kaotada. Siiski kõigele vaatamatta suutis ta säästuda oma neitsilisvi, jäi endiselt puhtaks ja valgeks, ja ükski kõlvatu käsi ei tohtind tasse puutada. Seepärast ei ehtind juudid liiliatega ainult omi altarid, vaid sagedasti endi valitsejategi kuje, näit. Saalomoni oma. Saalomoni templi ehitai kaunistas selle vägeva hoone hiiglasambad liiliataoliste kapitlitega ja ehtis pyhakoja seinad ja lae liiliamaalidega, seletaden juutidelle, et mainitud lill oma eluga peristab templinõlijate syvenemist palvetesse Samal põhjusel vist käskis Mooses seitsmeharulist kyynlajalgagi liiliatega ehtida ja sama õiekujulise vormi anda pyhavannile, mida ylempreester tarvitas.

Samuti liigub juutide sean muistejutt Niili jöen liilia alla seisma jäänd Moosese hällist. Siin ei või kyll valget liiliat oletada, sest kõrkjaten ja pilliroon kasvab harilikult kollane.

Sagedasti tuleb ette liilia kujutus egiptlaste hierogliifiden kas elulyhiduse või lootuse ja vabaduse tähendus. Valge liiliaga, nähtavasti, ehti Egiptuse tytarlaste laipu, sest praegu Pariisin Louvre'i muuseumin alal hoitava noore Egiptuse naisterahva muumia rinnalt leiti üks niisugune. Samast lillest valmistasid egiptlased vanasti kuulsat lõhnaõli susiini, millest Hypokraat yhen oman teoksen yksikasjaliselt kõneleb.

Roomlaste kevadejumalanna Floora auks peetavil lillepyhil oli liilial ka tähtis koht.

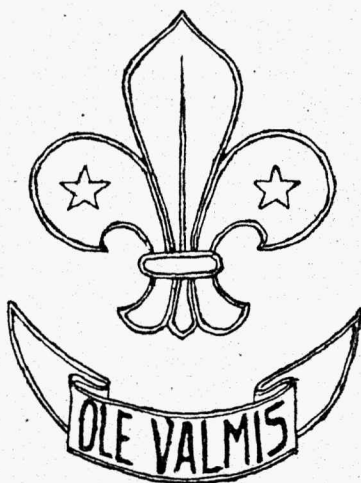
Neid pidustusi peeti iga aasta aprillikuu lõpun, kun naisterahvad pasunate ja litauride saatel omavahelisi võistlusi pidasid jooksun ja võimlemisen. Võitjad said au-tasuks roosidest vanikud kaunistet yksi-kute liiliatega, ja otse uputati nad lille-
desse, kuidas see tihti meiegi päivil kor-
dub. Vanikute jagamisel ilmus jumalanna
kuju lillede ja õispalmikute ehten, roosa
loorkate yll, mida ta parema käega kinni
hoidis, paheman käen oli herneid ja
ube; neid pildusid mängudejuhatajad liht-
rahvale maiustuseks. Jumalakujust kõne-
lemata olid kõik aukohad, kogu amfiteaa-
ter, mänguplats, isegi puublik lilleehten.
Pääosa oli siin kyll roosidel, kuid valget
liiliat peeti eriti peenemaitselisvi tunnu-
seks. See oli toreduse ja jaunisuse välis-
märk, millega endid ehtiden ainult rikkad
valitseva klassi liikmed teistest pyydsid
eralduda. Valitsejad olid kõige rahvalle
eenkujuks ja neist olenes ta käekäik, siit
pikapääle omaski see lill roomlaste juuren
kõige ilu ja lootuse symboli.

Vanasaksa mytoloogilise äikesejumala
Toori kuju hoiab pareman käen välku, aga
paheman — liiliaga kroonitud valitsuse-

keppi. Muistsed pomeraanlased ehtsid
omi päid kevadejumalanna auks peetavil
pidustusil liiliatega, mille õiskroon saksa
muinasjuttuden oli haldjate asupaigaks.

Nende myytide järele oli igal liilial
oma haldjas, kes syndis, elas ja suri
yhen lillega. Alaliseks asupaigaks nad
seda ei tarvitand. Liiliate kroonid olid
haldjatele yhtlasi ka tillukesteks kellakes-
teks, milledega nad omi kaasõdesid pal-
velle kutsusid. Palvetunde pidasid nad
harilikult hilistundidel, mil oiermaal valit-
ses vaikus ja yldine rahu. Siis lähines
yks haldjaist liilia painduvalle varrele,
haaras sellest kinni ja hakkas kõigutama.
Õiskellake kõlises ja äratas oma hõbedase
kõlaga haldjad magusast unest. Nad vir-
gusid, loobusid omist õdusatest sängikes-
test ja tõtasid igayks oma liilia krooni,
kun põlvili palvetaden ristikäsi Loojat tä-
nasid osaks saand hyve eest. Palve lõp-
peden loobusid säält jälle oma õishälli-
desse ja andusid muretumale unele.

Liilia pole ainult rohkearvulistele myy-
tidelle ainet annud, koguni ajalooa, kuul-
sate nimedega on sel liljel sidemeid. Sel-
lest edespidi.

Eneste vahel

Nad olid kolm hääd sõpra. Tänu mõne aja koonelamisele tundsid nad hästi yksteise häid ja halbu kylgi, kõige paremini nõrku, ja oskasid neid osavasti kasutada aegajalt ette tulevate tylide puhul hää vahekorra uuesti jalule säadmiseks.

Yks neist sõprust oli Juku, kümne aastane peremehe ainukene poeg; teine — Sami, peremehe truu karja- ja õuekoer, Juku kõige parem seltsiline, ning kolmas — vana kass Ants, kes õieti kyll kellegagi sõber ei olnud, kuid olude nõudel sunnitud oli kõigi vastu lahke olema, kuid ikkagi Juku ja Sami seltsi kuuluv.

Juku ja Sami olid sõbrad sõna tõsisen mõtten. Kasvaden yhen yles, ei mäletand kumbki aegu, millal üks neist ei oleks olnud alaliseks seltsiliseks teisele. Öde-vendade puudusel oli Sami Jukul ainukene kaaslane, kelle seltsin mängiden päevad igavuseta möödusid. Nii kaugelle kui mälestus ulatas, tundis Juku Samit, kes juba vara hommikul kahe kápaga voodi äärele astuden tad äratas nooliden sooja keelega yle ta näo, ehmatas sageli selle õrnusega emagi. Aja jooksul olid nad nii kõvasti teineteisele kiindund, et lahus igavust tundsid. Eneste vahel mõistsid nad teineteist väga hästi, olgugi et Sami kõnelda ei osand, ning tylid olid neile tundmatud. Igasugune väike vahejuhtumine unusteti kohe säälsaman. Kui Juku vahel Samile haiget tegi, liiga sabast või karvust kiskus, prunkis Sami ka mõnikord omi hambaid, sest sõbrade vahel tuleb nii mõndagi ette, kuid alati sarnasel mõõdul, et Juku mitte haiget ei saand; see oli nii rohkem oma sõbra õiguste kaitseks.

Isesugusen vahekorran mõlemitega aga oli Ants. Yhelt poolt tundsid Juku ja Sami, et Ants nende seltsiline on, kuid teiselt poolt — sygavat sõprust nagu ikkagi ei oleks nende vahel olnud. Ants seltsis just kui vastu oma tahtmist nendega, kannatas sageli vastuhakkamatalt

igasuguseid narrimisi ega võtnud mängudest osa. Eriti ei sallind ta millegi pärast kergatsit ja lustilist Samit, kellel Antsu arvaten igasugune arusaamine enesetundest ja korrektsusest puudus.

Suvel kumbki sõpradest peaaegu Antsu ei näindki. Ants siis toan ei käind, sest söögimuret tal ei olnud. Hiiri, jänese-poegi ja linde oli põllul kyllalt, ja mis tarvis vajas ta siis veel tuba, kui väjan isegi kyllalt soe oli? Sõpradeta võis Ants kas või eluaeg elada, oleks aga alati suvi olnud.

Kui nyyd juhtus, et Juku Samiga õuen kuidagi Antsu kohtasid, tahtsid mõlemad, muidugi mõista, mõne aja tagant vana sõbraga kokku saaden mõni sõna temaga juttu ajada, kuid Ants oli alati upsakas, pööras selja ning hakkas näuguden yle õla tagasi vaadaten neist eemalle minema. Sarnane ylespidamine sõpradelle ei meeldind ja Sami, kellel olid väledamad jalad, lidus Antsule järele, et teda selle eest narritada. Ants oli kyll Samist yle, aga enne kui ta vallatute sõbrade eest redelit mööda pööningulle peitu jõudis pugeda, kiskus Sami teda siiski iga kord paarile korrале sabapidi redeli pulgalt maha, olgugi et vihase Antsu kyyned ta nina sääljuuren tublisti kriimustid. Sellest siis tuligi lõpude lõpuks, et Juku Samiga Antsu igal kohtamisel kuidagi narrida pyydsid.

Sygisel pidi aga Ants taken-tahtmata oma vahekorra Juku ja Samiga jälle hääks tegema, sest vastasel korral ei oleks ta end toan näidatagi tohtind, kun ta elu vastasel korral hoopis kibedaks oleks tehtud. Ants lubas end jällegi kinni võtta, sylen kanda ega olnud enam nii pirtsakas, kuigi Sami mõnikord tal, nii nalja pärast, sabast kinni haaras. Sarnasel korral pööras Ants isegi õige magusa näoga ymber ja löi familäärselt Samile lõua alla pääga nii tugeva poksu, et

Samil keel hammaste vahele laksatas, mis kõige sydamlikumat sõpruse avaldamist pidi tähendama.

Pääle Juku ja Sami oli veel üks olevus majan, kes Antsu elu kõige hapumaks tegi. See oli perenaine, kes kuidagi Antsu piimakambri ega köögikapi saladustesse pyhendada ei lasknud. Piimakambri oli Antsul õnn olnud ainult kord elun käia ja seegi äpardas. Kobaden oli ta sääil eneselle piimakausi myrinal kaela tõmmand, sai yleni piimaseks ja laskis end perenaisest, kes kolina pääle sinna ilmus, jalaga vastu läve posti lyya enne plehku jõudmist. Paar korda oli teda perenaine ka köögikapi juurest taband, kuid see oli aegadel, mil Antsu rumalaks peeti. Nyd pidas end Ants köögin inimeste juurenolekul nii mõistlikult yleval kui vähegi võis, tukkus ensmasti ahjukapin kuulaten oma monotoonset nurrumist. Kuid perenaisele ei meeldind millegi pärast Antsu köögingi viibimine, olgugi et Ants oman meelen elu ilma köögita eluks ei pidand. Perenaisel oli väljaarstimata kahtlus Antsu vagadusesse ja uskus kindlasti, et Antsul yksi ollen pikad näpud on. Ka ei meeldind perenaisele see hais, mis Antsu köögin elamisel yhen nurgan ikka vängemaks läks, ja Antsu visati köögist päris sageli ilma mingi viisakustundeta välja.

Kui ilmad veel kyllalt soojad olid, ei luband Antsu uhkus end rohkem paari korda päevan köögist välja visata lasta. Ent talvel juhtus seda talle vahest korda kymmegi päeva jooksul. Tuimund, lõpudelõpuks, sarnasest häbematuses, lasi ta end päris rahulikult tukka pidi ukse taha visata, kuhu kannatlikult ootama jäi, kunni keegi uksest välja tuli, et selle jalge vahelt jälle uuesti tagasi lipsata. Mõnikord luuaga lävel enne välja saatmist silitada saaden hoo kiirenduseks ei läind ta kaugemale viit sammum trepist.

Sarnane Antsu väljaviskamine pakkus suurt lõbu Jukule ja Samile, olgugi et

Ants harilikult nendega toan hästi läbi sai. Eriti vahva selleks oli Sami, kellel Antsu kyne jäljed vist ninal sygelesid. Aga niipea, kui nad kahekesi rysinal toast ukse taha jõudsid, kiskus Ants sinna veel uusi juure, mille tõttu vihane Sami võis pool tundi rahulikult lävepakul istuva Antsu een haukuda, ilma et viimane vae-vaks oleks võtnud end liigutadagi.

Viimaks läks vana, soojust armastava Antsu seisukord juba niivõrd halvaks, et igayks, kes teda köögin aga silmas, harjund moe järele omaks kohuseks pidas teda läve taha kylmetama visata. Ei tea kui kaugelle Antsu sõbrad julmusen oleksid viimati läindki, kui imelik juhuse ei oleks Antsule appi tulnud.

Kord magas Ants rahulikult voodin. Sääil nägi Juku kärsitu silm äkki seinal naela otsan rippuvaid kuljuseid, võttis nad maha ja kõlistas pahaaimamata paar korda. Antsul oli väike nõrk kylg: kabuhirm kuljuste een. Une päält ehmund hyppas ta äkki voodist välja ja puges hirmuga kapi alla. Seda imelikku Antsu põgenemist oli Juku tähele pannud ning nyd hakkavad sõber Antsul päris pääsematud päevad: Juku kuljustega oli igal pool kannul. Õnn veel, et Sami sellest jahist tube mööda osa ei võtnud, sest nähtavasti ei meeldind temalegi nii väga kuljuste kõlin ja pidas paremaks voodi alt rõõmu pärast haukuda kui isiklikult lõbust osa võtta. Antsu hirm aga muutus viimaks päris surmahirmuks: kerana jooksis ta kummutite ning kapide alt läbi saba lambiharjana kohevil, ise koleda häälega karjuden, pidi hädaga kord isegi pliidi alla tulle hyppama, pörkas aga tagasi ja hyppas aknalle, mille ruudu lõhukuden õue kadus.

Juku sai vallatuse eest ema käest tublisti tõreleda ja Sami pekseti luuaga õue, keda eksikombel Juku kaaslaseks Antsu tagaajamisel peeti. Ning asi jäigi esialgu nii.

Kuid Ants ei näidand oma nägu enam kõõgin ei samal päeval ega järgmistelgi. Juku oli muren ja kahjatses Antsule tehtud ylekohut. Päälegi hurjutasid suuremad inimesed teda, et ta Antsu talust minema hirmutand, mil nyud ta vaeneke kusagil kylmama peab. Juku nutiski paar päätait selle pärast ja soovis kõigest hingest, et Ants tagasi tuleks, töötas enam iialgi talle midagi paha teha.

Umbes paari nädala pärast ilmus Ants tagasi. Ta oli kõhnaks jäänd, pulstund, kõrvad lõhki kistud, nina kriimustet. Ei olnud enam endise Antsu nägugi. Teda söödeti, lubati kõõgin rahulikult abjukapin magada, oldi hää ta vastu. Isegi Sami, alaline tylinorija Antsuga, liputas hään meelen talle tervituseks saba.

Kus aga Ants need paar nädalat oli, ei teadnud keegi pääle ta enese. Sel õhtul, mil ta kuljustega toast välja hirmu-

teti, läks ta kyla pääle hulkuma, kohtas säääl kena kiisukesega ja kogu selle aja, isegi kodu unustaden, tema seltsin veetnud. Oma nina ja kõrvad ei kriimustand ta aknaklaasi lõhkuden katki, vaid seda olid teised kiisu austajad kiskund, kelledega tal alaline kakelus olnud. Kui nälgi ja väsimus ju väljakannatamatuks läksid, tuli talle kodu meele. Seda kõike pidas ta hoolega saladusen, et mitte põhjust anda mõnele uuele tembutamisele, sest tarvis oli õhtul kiisu poole minekuks enast välja puhata.

Nyud võis aga Ants päris muretumalt puhata, sest keegi enam ei tahtnud talle kolli mängida. Ta võis oma kiisuga õnnelik olla ja tänu temale, jäi tal tulevikun nii mõnigi raske tund tulemata, sest et seltsimehed teda jälle sõbraks peavad, nagu see varemalt oli.

U.

A. Vabbe

Indiaanide trumm

(„Odamehe noorsoo kirjanduse“ seerianil muva E. Thompson Setoni jutu „Looduselapsed“ kolmanda jao IX päätykk)

Vana Kaleb, kuulus kytt, luusis jälle poistega metsan, neile selle iseäraldusi näidaten ja nende tähelpanu siia-sinna juhtiden. Ta oli ka hää indiaanide eluviiside tundja, kelledest poisid ylihuvitet olid.

„Sellest puust, siin, võiks indiaanide trummi teha“, ytles ta osutaden yhele tormist murtud hiigla pärnale, mille tyvi moodustas oma mädanend sydamega ymmarguse pika toru.

„Kuida seda tehakse?“ kysis Jaan huvitusega.

„Tooge kirves,“ sõnas vanamees.

Jaan lippas kirvest tooma. Kaleb märkis umbes paarijala pikkuse sileda osa tyvest, raius selle välja ja kooris puhtaks.

„Kas teist kellelgi ei leidu mõnda loomanahka?“ pööris vanamees poiste poole.

„Mis nahk see peab olema,“ kysis uudishimuline Jaan.

„Ykskõik missugune. See pole tähtis, aga pääasi et ta oleks hästi tugev ja mitte just väga vana.“

„Mul kodu on vasikanahk, mida hiljuti...“ algas Gai.

„Mine rutem kui enne ja too siia,“ kõneles Sem vahele, säadis poisi näo koju poole ja lykkas ta mainitud sihin minema, põlvega tagant aidaten.

Gai tõttas jooksujalga koju. Vahepeäl meisterdas vanamees trummikeret. Ta tahus selle siledaks, kaevass siis augu maa sisse ja pystitas tahutava jämedamat otsapidi sinna sisse, täitis puutyheme raagudega ja syytas põlema, ise hoolega valvaten selle järele, et see kusagilt läbi ei põleks, vaid ainult sisemus teatava määrani. Oli see yhtlaselt ära põlend ja sysistund, silus vana Kaleb selle sarnaselt väliskyljele.

Trummikere oli ju ammu valmis, kui Gai tagasi jõudis ja oma kauast loobumust seega vabandas, et isa teda näind ja pannud kapsapeenraid kastma. Alles selle igava töö lõpetaden läind tal õnneks jälle salaja tagasi lipsata. Poiss tassis metsa koguni kaks kõvetund kuiva karvadega kaetud vesikanahka.

„Nii need kyll ei kõlba; kulub tingimata mõni päev selleks, et neid tavalisteks teha,“ tähendas vanamees.

Ta pani nahad päikese paistelle porilompi likku, pidas neid sääl päeva kolm. Välja võtten oli nahkade endine kargus ja kollakas värv muutund pehmeks ja valgeks. Kaleb pesi nad leigen seebisen veen hoolega puhtaks ja kaapis nyri noaga mõlemad pooled siledaks. Siis löikas ta yhest nahast poole tolli laiuse ja kuuekymne jala pikkuse rihma, ja teisest kaks ymmargust yhesuurust ratast, kumbki umbes kolmkymmend tolli läbimõõdun. Ratastesse tegi tolli võrd äärest eemal tärkmed kahetolliliste vahedega. Sellejärele pani yhe neist nahkratastest maha, säadis trummikere sinna pääle, kuna teise asetass trummikere ylemisele avausele, tärkmeid alumisega vastamisi sääden, ja hakkas rihmaga mõlemaid pooli kinni nõõrima. Ta algas põimimist esimesest ylemisest tärkmest, yhendass sellega teise alumise, säält vedass ta rihma ylemise kolmandasse tärkmesse, sellest alumise neljandasse jne, kunni trummikere ymberringi oli põimitud; samuti tegi ta veel teise korra, kuid yhendass nyid ylemised paarisnumbrised tärkmed alumiste paaritumatega, nii et rihmad ristamisi keskel trummikeret teineteisest yle läksid. Esmalt oli rihm lõdval, aga pärast kiskus ta selle nii pinguli, et nahk kõvasti kiindus trummikere otsade kylge ja kattis selle sõrvadki.

Trummi valmis saaden oli poistel kohe soov ta häälekõla proovida. Nad trummeldasid pulgakestega vastu pinguli tõmmatud nahka, mis kostus tumedatena mytsatustena ega sarnanend sugugi noorte trummurite loodetavale põrinale.

„Pange ta mõneks ajaks kuivama, vaatame mis siis saab,“ andis vanamees muigaden nõu.

Trummurid tegid nii. Möödus kaks päeva, trumm oli täitsa kuiv ja põrises niisuguse kõmaga, et iga punanahklase sydame oleks sytitand. Looduselapsed olid täis vaimustust ja sydamest tänasid endi vana meistrit, kelle vaimustus aga sugugi väiksem polnud poiste omast, kuid suutis seda osavasti varjata.

H. Lukk

Sherlock Holmes

Mälestus lapsepõlvest

Yhel sygisõhtul täiskuu selgest taevast paisten ja puist, milledelt juba osa lehti langend, saladuslikke varje maha heiten, hulkusin kahe kaaglasega mööda naabermaja katukseid, mis meil alati moeks oli.

Tuletasime meele igasuguseid Sherlock Holmesi ja teiste kuulsate salapolitseinikkude kaelamurdvaid juhtumusi, mida ka kohe järele katsusime aimata. Seks otstarbeks liikusimegi yhelt katukselt teisele.

Ronisin brandmyyrilt ta äären kasvava suure haava oksa mööda lähedaloleva kuuri katukselle, kus hiilisin imetasa mööda yletõrvatud katukseharja edesi. Vaatasin hoollega ymbrust, igat asja silman pidaden.

Hoovipäälne oli vaikne. Ei olnud kedagi näha, kes mu tähtsat luuramiskäiku oleks segand.

Kuuri een oli väike kivist pesuköök, mille aken valgustet. Nähtavasti pesi

keegi pesu, sest köök oli seest auru täis, nii et aknast sisse midagi näha ei olnud. Brandmyyri ja kuuri vahel kuivas pesu.

Järsku tundsin, et miski terav asi põlve torkab, kuid taipasin kohe millen asi oli.

Katus, kun hiilisin, oli laudadest tehtud, mille naelad pooleni vihma ja päikese käen välja olid kerkind. Olin säärase naela otsa astund, mis mulle valu tekitas.

Äkki tuli pesuköögist naisterahvas välja. Krabinat kuulden vaatas ta ümber ja kysis:

„Kes säääl on?“

Surusin ennast kõvasti vastu tõrvast katukseharja.

Pimeduse tõttu näis naisele osa pesu kadund olevat ja kohe sähvatas tal pääst mõte, et ma varas olen.

Oi, missuguse kisa ta tõstis.

„Pesuvargad! P-e-e-e-su-va-argad! Ko-ojamees! Ko-o-ojam-e-e-es!“ karjus ta häälega, mis täis hirmu.

Kojamees ei olnud sellen majan väga lahke ja kuulden teda hyytavat, kiotasin tasakaalu Krabasin kätega mööda katust, kuid oli juba hilja.

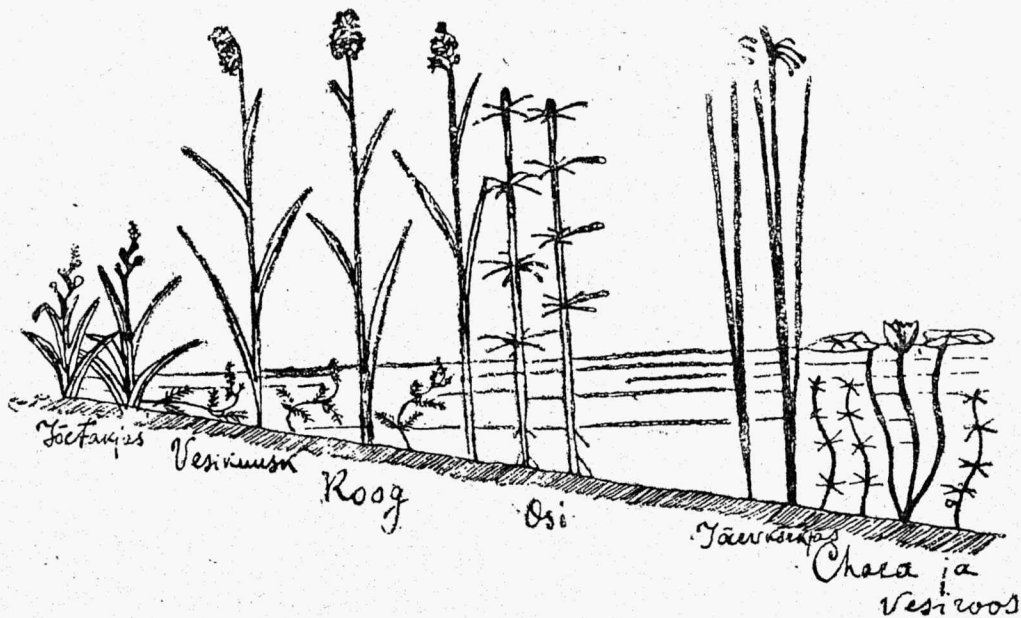
Prantsataden kukkusin katukselt alla, aga hirm ei annud ymber vaadata ja enne kui naisterahvas võis midagi aimata, olin välkuna hoovivärvast väljan.

Jooksin hingeldaden endi hoovi, kun kedagi eest ei leidnud. Läksin katukselle.

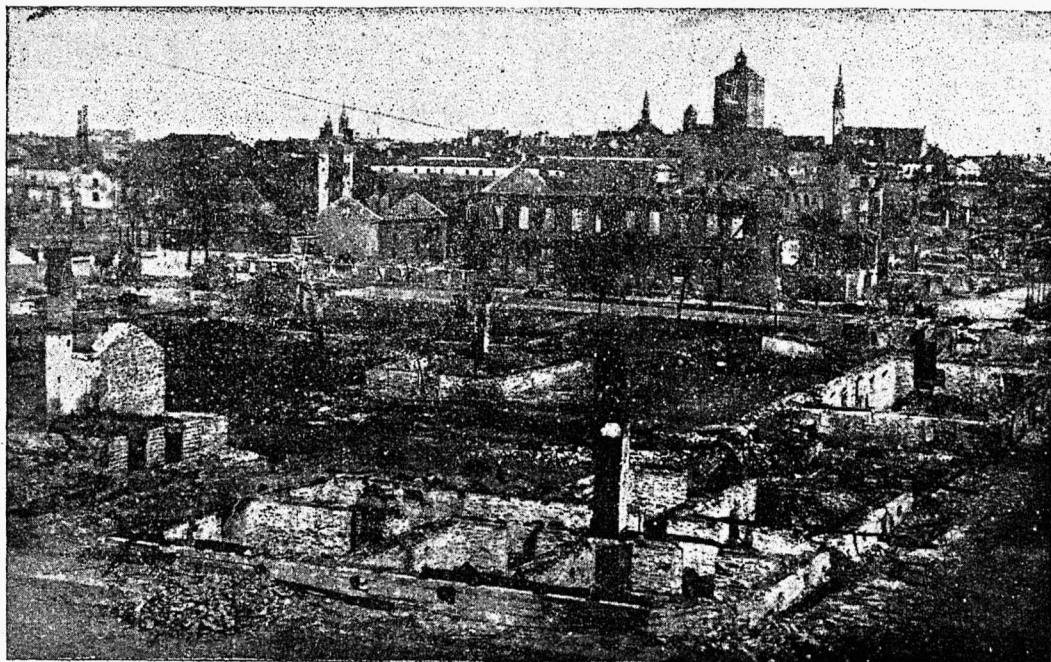
„Sherlock Holmes tuleb oma luuramiskäigult tagasi,“ kuulsin yht oma sõpra ütlevat. Leidsin nad kõige pimedaman urkan, kun nurusid mind oma jälgimislugu jutustama; kuidas ma yleldse veel eluga pääsin. Lubaden kukkumise-t valutavate küljekontide pärast järgmisel päeval kogu syndmuse jutustada, pugesime igamees oma tupp ja hilise aja tõttu heitsime magama.

Unen kuulsin naisterahva hirmund kisa ja nägin katukselt alla-õitu...

A. M.

Järve taimed (Pilt raamatust „Järve taimed,“ kirj. A. Audopa, „Odamehe kirjast.)

Põlend Narva 1919

Narva skoudid piiril

Juulikuun korraldas ringkond Narva skoute teekonna piirile. Narva-Jõesuust mere randa mööda on Eesti-Vene piir 12 klm. kaugusel. Juba säälpool Naroovat maastik märksa muutub: mere kallas läheb järkjärgult kitsamaks, kyngastel ei kasva enam harilik rohekashall mereäärne okasrohi, vaid päris madalukene terav-roheline, mis haljendavat orast meele tuletab, ka suured ymmargused pajud annavad omapärase ilme. Mets on algusen madal, kidur, nagu Venemaa metsad kunagi, kuid mõni klm. edesi muutub ilusaks, sirgeks mastimetsaks. Suurem jagu meist viibis siin esimest korda, nii et iga väiksemgi asi huvitust pakkus. Kohtasime sagedasti kaja-

kate parvi, — kyll olid need suured, vähemalt 200—300 lindu seltsin. Huvitav, et kajakad armastavad sinna koguda, kuhu merivesi suured hulgad konnakarpe kaldalle uhtund. Kaugelt vaadaten on kajakaid raske tähelepanna, on ju nad ymbritsevate konnakarpidega yht värvi, mida on siin kaldal puudade viisi.

Peatasime ka kahe vennashaua juuren, kun teadmata kelle sõjaväelased maetud. Ilusan kohan on need hauad, kuid vähestest on nad tähele pandavad, päälegi siin, mere äären, kun keegi ei käi. Ristidel on päälkirju, aga ajajooksul tuule ja vihma mõjul tuhmund. See maaala liideti Eestiga alles läind aastal. Tee kyladesse läheb

läbi metsa, kuna kalameeste maja juba raja läheduses on.

Edesiminnen tuli meil kahest traattõkkest yle ronida. Idapoolne traataed moodustas endise ajutise piiri, kuid pärast, nagu teada, nihkus see rahulepingu põhjal veel edesi. Sammusime rõõmsal meelel piiri poole kuhu kahetunnilise käimise järel jõudsime.

Esimene asi, mis raja pääl silma paistis, oli hiiglasuur piiripost, õigemini sammas — kolmenurgeline piramiid, meetrit 25 kõrge. Selle samba üks jalg tuges Eesti maa pääl, teine Vene territooriumil ja kolmas oli just traataia keskel. Nii siis siin, mere äären, algab Eesti-Vene piir. Suur oli meie yllatus, kui traataia nii lihtsana, igapäisena leidsime. Nii lihtne see piir siis ongi! Harilik kaherealine traataed, päris madalukene, mõlemilt poolt mõnekymne meetri kauguselt mets maharaiutud. Piir on noolsirge. Mõnekymne sammu kaugusel traataiast seisab meie piirivalve maja — ilus, puhas, lihtne, avar. Astusime sinna sisse, teatasime, et oleme Narva skoudid ja tulime piiri vaatama ning palume luba mööda riigi rada edesi minna. Vastus oli muidugi jaatav ja kohe teateti telefoni teel mööda liini, et liiguvad skoudid ja neid mitte kinni pidada. Läkisime edesi, varsti tõmbas tähelpanu oma pääle üks säälpool piiri mullast onn, mida meie kartuli keldriks pidasime, kust vene soldat välja ronis. Nagu pärast kuulsime, pole neil piirivalve maju olemaski ja karauli mehed elavad kõik sarnasten mullaonniden. Vene piirivalvur: lahja, kolletand näoga poisike, maani ulatav vene sinel seljas, rihm pinguli vööl, pääs vene „kartuus“ punase viienurgelise tähega otsaen. Tegime mehega juttu ja tahtsime seda mytsimärki muuseumi tarvis ära osta, kuid mees vaikis täitsa. Oli vist kommunist. Veel kolm versta seljataha jätten jõudsime Annika kylasse, siin jookseb jõgi Mertritsa ja piir läheb edesi seda sama jõge mööda. Ilus, 30 meetri laiune, vaikne

jõeke täis kõrkjaid, „hundipurikaid“ ja valgeid vesiliiliaid. Liikumist sellal neutraalal jõe pääl ei ole yldse, on olemas kogu jõe kohta kolm paati, mis kõik meie omad ja meie kaldal. Siin kohan meie kallas on kõrge, kust naaberriigi pääle ilus vaade avaneb. Täiesti vastand vene vahile on meie sõdur-piirivalvur, kes kui kangelane püssi najal kõrgel kaldal seisab. Meie pool on kõik näha ja teada, mis säälpool synnib, isegi komissaaride ja väeõade nimed ja arvgi; tol korral seisis vahil pääl „отдельн. отряд. ВЧК.“ Tegime jõe pääl ka väikse paadisõidu; meiega yhen oli kohalik ohvitser. Meie pool kaldal on kahe-reane traattõke, kuna sääil mingisugust pole, läheb ainult jõe kallast mööda teivaste otsan telefoniliini. Kerge oleks siin yhendust luua! Kõigil piiriäärseil elanikel on kõvasti keelatud jõele lähenemine, vastasel korral lastakse maha. Vene vahipostil on viisiks ka siis laskma hakata, kui karauli vahetus õigel ajal ei ilmu. Kell on neil ikka 3 tundi een. Meil kell näitab 9 õhtu, neil juba 12 öösel, kuna päike pole veel loojagi läind. Toiduks saab vene soldat 1 naela leiba ja 1/2 naela vooblokala, mida mitme päeva jaoks ette antakse. Ise räägivad, et nädala annusega ainult 2—3 päeva läbi ajavad, puuduvad produktid saavad nad kohalikkudelt elanikkudelt, mida nad tasuvad vaba aega tarvitaden heinateoga, kynniga j. m. töödega.

Piiri pääl ja säälpool on liigub jutt, et Eesti väed Jamburi ja Oudova kreisid oma alla võtavad tasuks lubatud metsakontsessioonide asemelle, mida Venemaa ei võivat milgil tingimisel teostada. Muidugi, teatud ärevust see jutt ikka sünnitab, sest vahekord meie ja „nende“ vahel pole kõige sõbralisem, sagedasti tuleb ette üksteisega sõnavahetamisi, vandumist ja rusikanäitamist. Kuid selle kuulujutu tagajärjel muutund säälpoolne rahvas veidi viisakamaks ja tagasihoidlikumaks. . . Sõitsime Vene kaldalle päris ligidalle. Meie ohvitser hak-

kas vanjkat vähe nokkima ja nende vahel tekkis umbes järgmine keskustelu, mis Vene soldati iseloomu osalt valgustab. „Mis kubermangust pärit?“ küsib ohvitser. Vanjka vaikib. „Vitebskoi?“ jatkab ohvitser. „Aga mis see sinu asi,“ sõnab soldat. „No ikka huvitav teada, mina elasin ka kaua Venemaal.“ „Aga kas ei tea, et postil, liiategi piiril, kõnelda ei tohi?“ hakkab ta meie leitnanti õpetama. „Aga sina ära räägi“ soovitab ohvitser. — „Sina ju algasid...“ — „Aga sinu kohus on vait olla ja mitte vastata.“ Venelasel tõmbus moka viltu ja sammus pyss seljan edesi. Jõgi läheb keset küla läbi, siia poole jääb meie Annika ja sinna Suur-Ropsha küla. Siinsaman kaldal, jõe ja traataia vahel, lesis lehm, kes ei tea kuidas ja miks arvas hääks üle jõe meie poole ujuda. Nagu pärast selgus, peeti selle lehma pärast diplomaatli läbirääkimisi, et ta omanikule tagasi antaks. Meie omad aga nõudsid selle lehma vastu hobust, kes mineval aastal samaviisi Venemaale sattund...

Piiriäärased elanikud on ingerlased, ehk isorlased, nagu neid siin kutsutakse. Elumajad on neil ehitet vene eenkujul, lihtsad ja seest võrdlemisi puhtad. Yhe taluhoone lähedusen nägime käsiveskit. Selle konstruktsioon on päris lihtne: kasti seen kaks ymmargust $\frac{3}{4}$ m. diameetrist kivi, milledest alumine paigal seisab, ylemist aga käega ymber aetakse, keskel auk, kuhu jahvatetavad terad sisse lastakse ja jahu jookseb kahe kivi vahelt otse ymbritseva kasti.

Isorlased ise on kinnise iseloomuga, ihne, laisk ja kade rahvas. Igal sammul irisetakse ja virisetakse, millel lõppu ei näi olevat. Nõnda oli see ennemalt, nii on ka nyudki. Ohvitser jutustas, et lubas kord yhele jõe ja traataia vahel kasvava rohu maha niita ja varsti ilmusid tema juure kogu küla mehed kurtma ja kaebama, et miks tema heina omale sai, temal olevat maad nii ja nii palju — saaks ilma

selletagi läbi. Aga enne „teda“ ei märgand ykski tulla seda heina omale kysima. Nisu ei kylva keegi, kartulid teeb maha ainult yks talunik kogu kylan. Põllud annaksid hoolsamal harimisel mitu korda rohkem vilja, [kui nyud, aga esisade igand põlluharimise traditsioonidest ei taheta kuidagiviisi loobuda... Syya saime suure vaeva ja otsimisega. Võid, leiba, piima tuli mitmest talust otsida, enne kui tarvilise osa kokku saime. Kui oleks teadnud, et toitluskyisimus siin nii algastmel, oleks võind söömist kaasagi võtta. Kes siis võis teada, et leiba j. m. sarnast igalt poolt saada pole.

Rahvas usklik pimeduseni, puhast nurka ehib pääle pooletosina jumalakujude, keisri Nikolai II ja ta naise pilt. Nii kinnised on nad, et ei saa aru, kas on nad eestlastega rahul, või igatsevad uuesti Vene võimu tagasi.

Mitmel asuvad perekonna liikmed säälpool piiri, harivad maad ja on Vene alamad. Kyladen elanikke on vähe, ylekaal naiste käen. Noormehi on vähe näha, suur osa neist on viimaste syndmuste tagajärjel laialipillatud. Tydrukud käivad kirjuin riieten, mis oma värvi ja maitse poollest täiesti vene kostyymi moodustuvad. Näoldasa leidub kaunikesigi nende hulgast...

Pääle söömise asusime Mertvitsa kaldalle ja vaatlesime meie naaberriiki. Ohvitseri tänaden hakkasime hilise aja tõttu tagasi koju poole liikuma. Järgmine puhkepeatus oli mere kaldal kahe hukkaläind purjeka juuren. Poisid ronisid, poolkyljeli vajund masti otsa. Säält oli hästi näha Vene ujuv tuletorn yhen selle lootsilaevaga. Ka majaka välkuvad tulisignaalid paistsid hästi — punane tuli umbes 1 sek., 4—5 s. pime ja siis valge 5 s., 6 sek. vahet, jälle punane j. n. e. Seesama tuletorn tormide ajal annab signaali kellalöömisega. Sõitis mööda yks Saksa aurik arvatavasti sõjavangega...

Teekond lõpes k. $\frac{1}{2}$ 11 õhtul ja keegi meist ei kahetsend seda reisu.

Narva II, ryhm

rk.

Põlend Narva 1919

Kas rahvuslik või riiklik-rahvusvaheline skouting*.)

Eestin töötavad praegu kaks skoutide organisatsiooni „Eesti skoutide maleva“ ja „Skoutide maleva Noorsepad“. Põhimõtteliselt lähevad need kaks organisatsiooni sellepoolest lahku, et Noorsepad võtavad oma liikmeteks ainult Eesti rahvusest skoute vastu, kuna skoutide maleva liikmeteks kõik Eesti kodanikud olla võivad. Sihti, mida need organisatsioonid tahavad kätte saada, on üks ja seesama: tublit eestlast kasvatada. Tee selle kättesaamiseks on kaheksugune. „Noorsepad“ arvavad malevan kindla aluse ainult Eesti

*) Toimetuse avaldab selle kirjutuse lootusen, et E. sk. maleva ja Noorseppade vahekorda mõlemilt poolt yhiste ideede pärast leplikult selgitetaks ja lahendetak. Toimetaj.

rahvusest skoutidega luua ja pärast muurahvuslasi Eesti kodanikke juure võtta, neid seejuuren ymberrahvustaden.

Eesti skoutide maleva tarvitab teisteed oma sihi saavutamisel: vastu võtten kõiki Eesti kodanikke, annab ta luba muurahvuslastel eri ryhmi asutada, millised seisavad yhendusen malevaga. Kui aga muurahvuslased ära õpivad Eesti keele, siis liidetakse nad maleva kylge.

Seda teguviisi arvavad Noorsepad Eesti rahvuslusele kahjuliku olevat ja sundivat neid laulma „Die Wacht am Rhein“, nõgu sellest üks Noorseppade vanematekogu liige „Päevalehen“ läind kevadel kirjutas. Kuid mida rohkem meie muurahvuslasi omast malevatest eemalle tõukame,

seada enam tärkab neis mälestusi nende endisest kodumaast. Kui aga arvatakse, et see väike osa muurahvuslasi, mis meie malevan on, pyyab ymberrahvustada teisi, siis on see hoopis lapsik. Miks siis Eesti rahvas Vene riiki ymber ei rahvustand ja miikssaksad praegu meid ymber ei rahvusta? Tuleb meelen pidada, et muurahvuslaste organseerimist eraldi keelata ei saa kui nad Eesti kodakondlusen on, sest organseerimise vabadus on vabariigin kaitstud. Ja niisugusel juhtumisel töötaksid nad ilma meie kontrollita. Mis oleks siis sellest kasu!

Asjaolu, mida Noorseppad oma seisukoha kindlustuseks ette toovad, on: „Ega Inglismaal pole keegi muurahvuslaste ryhmi näind“*). Sellele võib vastata: Inglismaal on kuningas ja asumaad, mida meil pole ja vana riiklik korraldus. Selle töttu võib ta mitmesuguseid kitsendusi oma riigin alamatele teha, neid ymberrahvustaden. Meie riik on alles noor. Kõik välisriigid vaatavad meie pääle silman pidaden meie sisemist elu. Sellepärast peab katsuma võimalikult kõvasti õigluse mõistest kinni pidada ja loobuda muurahvuslaste organseerimise vabaduse kitsendamisest, päälegi

*) Inglismaal on ka Poola, Serbia, Hiina jne. rahvuste ryhmad oleman, Toim.

kui neil soov on meiega koon töötada*). Muurahvuslaste organseerumise vabaduse kitsendamise töttu kasvatame oma riigile vaenlasi. Sellepärast tuleb loobuda takistuste tegemisest muurahvuslastele.

Teiseks, tahan tähelpanu juhtida rahvusvahelsuse pääle, mida Noorseppade organeisatsioon valesti mõistab. Seda rahvusvahelsust võrdles Soome partiolaste Eestisse sõidu korraldai hra Volrat, „Estoonia“ kontsertsaalin, oman kõnen isegi kommunistliku Venemaa III internatsionaaliga.

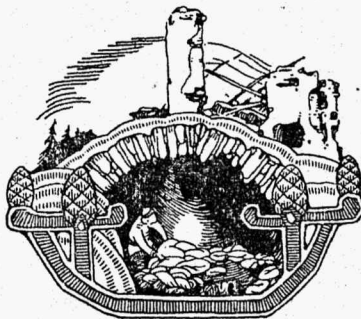
Kõigest sellest paistab välja kui vilets arusaamine on rahvusvahelsusest.

See on õige, et Eesti skoutide maleva yleilmalise skoutide pere liige on, tunnista-den rahvusvahelist skoutide põhimõtet ja kõiki maailma skoute oma vendadeks. Kuid sellegipärast ei saa seda kuidagi kommunistliku III internatsionaaliga võrrelda. Sest skoudid peavad kalliks oma isamaad ja rahvast, töötaden riigi huviden.

Skoutide maleva rahvusvahelsusega võib võrrelda Puna-t Risti ja ristiusku, mida kommunismiga kuidagi võrrelda ei saa.

Nii saan mina aru skoutide malevast, tema sihtidest ja põhimõtteist. Oleks soovitav, et teised skoudid oma arvamist sellen avaldaks. **Skoutmaster Hans I**

*) Ka panid seda paljud ireks, et meie muu-lastel oli esitajad rahvusvahelisel jamboréel. Meie õiguslikku korda kiitis isegi rahvusvahelise byroo juhatai. Toim.

A. Roosileht

P. Aren

Ryhmad, koondugem seltside ja koolide juure!

Yheks raskemaks keerdkysimuseks tegevalle päalikulle kujuneb ryhma staabi ruumi ja tarvilise ainelise põhja leidmine. Esimene on peaaegu lootuseta praeguse korterikriisi puhul, väljaarvatud vast siis, kui päalikul või mõnel skoudil on suuremad ruumid kasutada, kus ryhma koonkäia lubaks kas täitsa maksuta või väikse tasu eest; sarnaseid juhuseid leidub aga harva. Rahalisest kyljest läbisaamine oleneb ryhma väljaminekutest. Viimased võivad õieti suureks tõusta, kui ryhma tegevuskavan on sport, võõraskeelse kirjan-duse tarvitamine, lõkkevestete järele väiksed teohtud, yhised ekskursionid jm. Neid peab siis kas osavõtjate poolt kokupandud rahaga korraldama, või neist hoopis loobuma.

Samuti on vaevane ryhma tegutsemine ilma staabiruumita, ryhma koduta, kuhu võiks koguda ekskursionile minekuks või lõkkevesteks vihmade ilmaga ja talvel, kun oleks varjul ryhma varandus, s. o. kantselai, sportabinõud, kepid, lipud, raamatud, sanitäär-kapp jne.

Nagu nimetat, on sarnase väikse nurgakese leidmine aga väga raske. Aga hoopis teine väljavaade avaneb, kui ryhm asub mingi seltsi või kooli juure. Siis on

enamasti ruum koonkäimiseks kindlustet, kui seltsil enesel see yldse oleman on.

Sarnaseks võiks olla kõik seltsid, kus yldiselt pisutki tegevusvälja on noortel ja millel ei avalikult ega varjatult pole põhjust skoutide pyyete ja eemärkide vastane olla.

Seltsi juure võtmiseks on tarvis ryhma staabil esineda suusõnaliselt või kirjalikult seltsi juhatus eem palvega lubada seltsi juure skoutide ryhmal asuda, kes oleks seltsile selle avalikkudel esinemistel igati abiks. Nii, näituseks, spordiseltsidel võistlustel, laulu- ja muusikaorganisatsioonidel oma kontsertide korraldamisel, tulitõrjehingutel — paraadidel ja proovidel ning paljuil muil juhusel. Samuti võiks yldise hääkõrre eest hoolitsemine ka skoutide pääl olla. Tasuks selle eest võiks omale siis paluda ruume tarvitamiseks paar-kolm õhtut nädalan.

Sarnastel tingimustel võtaksid paljud seltsid oma juure skoutide ryhmi, kel avaneks siis võimalus yhiskonnale mõnengi asjan kasulikud olla.

Kõige vastavamad oma sihtide poolest skoutide ryhmadelle on kahtlemata spordiorganisatsioonid, sest skoutingin on suur ja tähtis koht just kehalisel kasvatusel,

mis käib tihedalt käsikäen vaimlise aren-
damisega. Kõikidel spordiseltsidel on aga
ainult kehakultuur pääasi, väljamine
juhtmõttest „mens sana in corpore sano“ —
terven kehan terve vaim. Pääle selle va-
javad nad ka kõige tihemini skoutide abi:
korrupidamised avalikkudel võistlustel, spor-
diväljade korrashoid jne. Sääl oleks ka
kõige laiemad võimalused kasutada seltsi
spordiabinõusid, mida peaaegu kunagi ei kee-
lata, kui mõni vanem inimene juhatajaks on.

Teine võrdlemisi soodne organisatsioon
liitumiseks on kool. Kus on kinni peetud
„raudsest säädusest,“ sääal on enamasti
alati koolitegelased skoutismi suuremad
sõbrad. (Kahjuks on päälinnan yhe pa-
rema eragymnaasiumi juhatus ja õppejõud
skoutide liikumisega just sellepärast oppo-
sitsioonin, et mõned skoutide päälikud sääal
koolin kõige halvemad õppijad on ja kõige
tihemini kooli-distsipliinile allumast keel-
duvad). Valitagu välja see õppeasutus,
kus rühmast kõige rohkem koolinkäijaid on
(soovitav, et rühma staap ka sääal koolin-
käijate hulgan oleks) ning toimetetagu sa-
muti, nagu mainitud. Kihutustöö tagajär-
jel, kui aga rühma staap, eriti päälilik, kyl-
lalt osav on, on võimalik leida kooli noo-
remate õppejõudude hulgast pea alati sar-
naseid, kes rühma tegevusest huvituvad ja
valmis on aitama nõu ja jõuga. Õppeasu-
tustest, millede ruumid ka pääle lõuna
kinni on, pole suurt kasu, sest kui juhtubki
mõni vaba klass leiduma, mida lubatakse,
siis peab sääal vaikselt olema, nii et ainult
õppetunde pidada saab.

Veel on täiesti kiiduväärt asuda tule-
tõrje jaoskondade ymber, kun väikse har-
jutluse järel ysna vabalt usaldetakse rühma
hoole mõni käsiprits, mille juuren peab ka
vahikordi pidama ja tulekahju korral ko-
hale tulema.

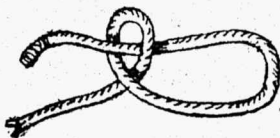
Kõige eelõeldu kohta toon näited. Tal-
linna rover-sk. II. rühm registreerus möö-
daläind sygisel poegl. Kaubanduskooli juu-
ren. Iga pääle lõuna ja õhtu on luba tar-
vitada kooli kõetud ja valgustet klasse.
Maikuun, kui esile kerkis tarvidus suvi-
spordi abinõude järele, andis päälilik palve
spordiselts „Kalevi“ juhatusesele, et rühm
täien koonseisun „alalisteks võorasteks“
(alaealisteks liigendeks) vastu võetaks. Selle-
juuren lubas päälilik suusõnal, et rühm esi-
mese kutse pääle välja tuleb, kui aga selt-
sil vajadus on. Oldi nõun spordivälja har-
jutusteks ja koonolekuteks lubada. Samal
alusel võttis „Kalevi“ jaanipäeval rühma
oma lõbusõidulegi Helsingi kaasa.

Teine peaaegu sarnane näide on Tall-
sk. maleva III. Eesti rühm. Viimane re-
gistreerus võimlemiselt „Spordi“ juuren,
mille puhul seltsi esinik h-ra Kiisel rühma
vanema koha vastu võttis ja nyd kõige laie-
mal alusel rühma aineliselt toetab: kandis
rühma sõidukulud Helsingi yhen „Spordi“
seltsiga, pidas yleval terve rühma kahenä-
dalalise laagri Haapsalu lähedal, mis kuulu
järele umb. 35 tuhat marka maksma läks,
muretses suurte kulude pääle vaatamata
peaaegu sydalinna ruumid, mis korralde-
takse rühma staabiruumiks, varustetult
telefooni, kirjutusmasinä ja mööbliga. Sa-
muti tarvitavad spordiharrastajad skoudid
„Spordi“ kergejõustiku abinõusid.

Üksikute tuletõrje kolonnide juure on
koonund Tall. sk. m. IV. ja VII. rühm, esime-
sel neist on §. kolonnis (Telliskivi tän.) omal
väike käsiprits, millega tihti harjutusi tee-
vad, kuna VII. rühmal sadama-jaoskonnä
oma hooel paar suuremat pritsi on.

Kõik need on eenkujud, mis järeltege-
mise väärilised.

II. Rover

Eesti rahad

Skoutide terviselisest kasvatuses

Skoutingi eemärk on kasvatada vaimliselt ja kehaliselt tugevaid kodanikke. Kehaliselt võib inimene ainult siis tugev olla, kui tal tervis alaliselt korras on. Selleks vajadub alalist hoolitsemist. Tähtis on arstlik kontroll skoutide malevan. Senni pole sellele mingisugust rõhku pandud. Ryhma võetakse igayht ilma mingi arstlise ylevaatuseta ega ole ka skoutidelle antud tervishoiun mingisuguseid juhatusi ei vanemate juhatajate ega arstide poolt. Pole väljatöötet mingisuguseid terviseliisi nõudeid organisatsiooni sisseastujatelt. Erand on vist ainult I meriskoutide ryhm, kun kõikide sisseastujate tervis peab vastama nõudmistele, mis on ettenähtud merekoolide õpilastel.

Puudub kindel teadmine enese tervise eest hoolitsemisen. Arstlise järelvalve puudus annab end tunda isegi skoutide hulgan. Nii tuli ette mitu kurba juhtumist skoutide maleva Soome sõidu ajal, mil laeval sõiten paarile skoudile langes tõi pääle tuli, mis halvavalt mõjus nii õnnetumate kui kaasreisijategi pääle. Samuti polnud niisuguste juhtumiste vastu ykski skout-sanitäär ettevalmistet ja puudus võimalus abiandmiseks laeval kitsikuse tõttu. Kuid palju kurvem õnnetus juhtus yhel Tartu skoudil sama haiguse tõttu Tapa jaaman, kun ta rongi alla sattus ja jala kaotas jääden sandiks eluks ajaks.

Organisatsiooni sisseastuden peaksid kõik arstliselt järele vaatutama, sest mõnel võib

niisugune haigus kyljen olla, mis teiste tervetegi pääle halvavalt mõjub. See on patustus skoutide eenmärgi vastu. Samuti on tähtis ka arstlik ylevaatus veel müudel põhjustel, näituseks võidakse eneselle liig sportimisega halba teha ja seda võib ju õige kergesti juhtuda, kui sporditakse mitte spordi ja tervise, vaid rekortide pärast. Arstlik kontroll saaks kaunis märgatavalt sarnaste pahede kõrvaldamiseks kaasa mõjuda ja oleks suur edusamm tervise hoidmisele ja tugevenemisele.

Praegu puuduvad täpipäälised teated selle yle, kuipaljuden skoutide ryhmaden

arstlik kontroll on läbiviidud. Tallinnä malevan olevat kyll kavatsus niisugust järelevaatust sissesäada, isegi sellekohased planketid olla valmis trykitud. Kuid millal leidub võimalus kõike seda teostada, sest puudub maleva sõprade sean tarviline arv arste, kuna vähestel maleva praegustel kaastöölistel see niisuure arvu skoutide läbivaatamiseks yle jõu käiks.

Et ainult terveid inimesi ryhmadesse vastu võtta, tuleks skoudi-eksami sooritamine läbikäijate ryhman arstliku ylevaatusega yhendada. Ainult sel moel suudetaks kasvatada tugevaid kodanikke. **Sanitäär**

Rover-skouidid Eestin

Ilus on karskus, ilus sellen võrsuv noorus! Ilus on vaadata noori, nende toimingut, mis kasvatuslikul alusel, kuid selle vastu jälk on näha ulakaid 17—18 aastaseid noormehi ja tydrukuid, kes tänavail ringi hulguvad ja kõige halvemat omastavad. Yks tarvilisemaist organisatsioonest kasvatuslikul alal on Skoutide maleva. Skouidid iseenesest ei suuda meile kuidagi veel nii palju pakkuda keskealiste noorte juuren, kui seda 17—20 aastastest roverskouidid anda suudavad. Ehk kyll väljamaal rover-skouidid võrsuvad boy-skoutidest, on meil Eestin see teisiti. Meie skoutide organisatsioonid on noored ega suuda kuidagi edesi anda omi liikmeid roverskoutideks, sellepärast on meie roverskouidid täitsa võõral vaatel pysind skoutingist. Õeldaks kyll, et missugune skout võib võrsuda veel neist 17—20 aastastest noor meestest, kuid ometi arenevad neist täitsa ideelised skouidid. Rover-skoutide eenmärk on sama, mis skoutidelgi, kuid neil on suuremad nõuded. Rover-skoutidest saab meie skoutingi tugi.

Ehk kyll nii vanadest noortest on raske veel juhte kasvatada, kuid siiski viiakse see läbi. Alles jaanuari lõpul s. a. orga-

niseeriti I-ne rover-skoutide ryhm Tallinnan, mis hakkas ettevalmistama skoudi eksamitele. See ryhm oli hooandjaks teistegi sarnaste organiseerimisele. Märtsikuul organiseeriti II Tallinna roverskoutide ryhm, mille aluspõhjaks oli yks salk Tall. sk. mal. IV. ryhmast yhen selle endise päälikuga. Et mainitud salk Kaubanduskooli õppuritest koon seisis, jäi ryhm ylal mainitud kooli ryhmaks, kuhu iseäraliste teenete tõttu väljastpoolt koolegi uusi liikmeid vastu võeti. Huvitav ja skoutingit iseloomustav on see ryhm. Esmikkond siin on kyll veel noor skoutingin (tegutseb alles 1921. a. veebruarist alaten), kuid energiline töö skoutingi alal on viljakas. Ta on suutnud omi liikmeid viia õigelle skoutingi põhimõtetele ja ettevalmistada terve ryhma I-sse järku. Ka on Tallinna II roverskoutide ryhm suutnud kaht päälikut välja saata. Seda ryhma tuleb täieliseks ja kõige eenkujulisemaks roverskoutide ryhmaks pidada distsipliini ja ylalpidamise poolest kogu Tallinna malevan. Peaks organiseeritama muingi linnun roverskouite, kun juuren silman peetagu mitte ryhma kogusust, vaid võimsust. Väiksemin linnun, tuleks roverskoutingit otsenal teel

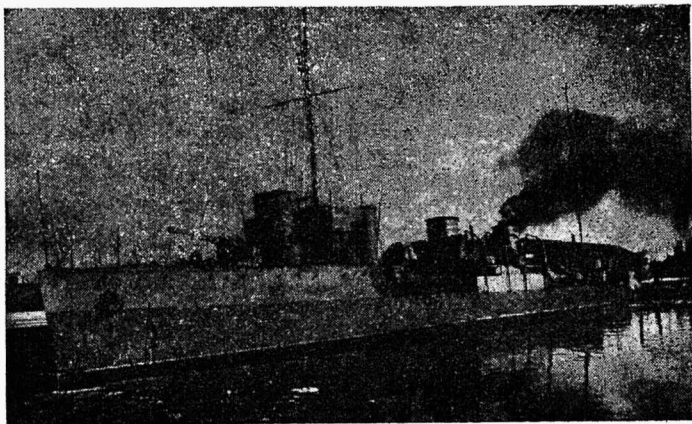
päälükute kursusteks nimetada, mis aga edukamalt õpetaks, kui seda paari nädalalised kursused, kus pääliskaudne ettevalmistamine. Rover-skout meil Eestin hakkab algajana ja lõpeb skout-masteriga, mille vahe aga kavakindlalt läbi töötab.

Kui meil täienenend juhid organisatsiooniden viibivad rover-skoutidena, võime kind-

lamini vaadata endi skoutingi pääle, mis enam ei varise.

Tähtis on rover-skoutide organisatsioon meie malevaten. Vanemad päälükud andugem rover-skoutide loomistööle.

Arnold Kuuskmann

Eesti sõjalaevastik

Meriskoutidest

„Kes valitseb merd, valitseb kaubandust; kes valitseb kaubandust, valitseb maailma rikkust, ja kes valitseb maailma rikkust, valitseb maailma ennast“, kirjutas kolm aastasada tagasi kuulsam Englise merimees sir Walter Raleigh, ja umbes kymne aasta eest ytles Saksa kindral von der Goltz: „Rahvas laevastikuta ja merimeesteta on kui linn majadeta, kui ryytel puust mõõgaga, ta on teiste maade valitsuse all.“ Need on kuulsad laused, mida kõik riigid meelen peavad ja võimaldasa rohkem ja rohkem pyyavad endid merel, kindlustada, kuna ju maid, mida lahutab meri, see yhen-

dab. Ka Eesti on mereriik ja ta tulevik rajab end merel kaubitsemisen, sest meriasjandus on põllumajanduse järele kõige kandvam rikkuse alus riigin. Meriasjandus on ainult siis mõeldav, kui on häid merimehi, ent merimehi sõnas tõsisest mõttes peab kasvatama noortest. Skoutingi ylesanne on kasvatada ja valmistada noori tulevasele elule, seepärast antakse skoutidelle kõiksugu õpetusi ja juhatusi paljuden erialaden ja teadusten, muu sean meriasjandusengi. Et aga meriasjandus ylilialine on, ei aita lyhidasest teoreetilisest teadmisest, vaid nõuab ligemaks tutvunemiseks õige suurt praktikat ja ter-

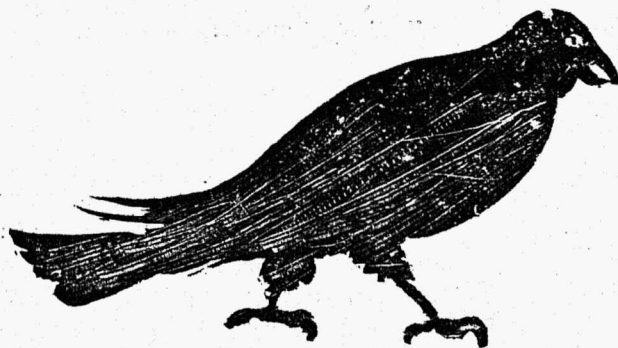
vet tähelepanu ja pyyet. Skoutide yldtegevus on võimata tähelepanu juhtida meriasjandusele, seepärast leidub võimalus merest huvituile koonduda meriskoutide rühmadesse. Vastavalt ainelle eraldub ka meriskoutide tegevuskava ja eksamite programmid teiste skoutide omast. Skoutingil merel puudub täieline militarismi maik, nagu pyytakse mõnelt poolt seletada, kuna meriskoutide ylesanne on kasvatada tugevaid vaimliselt ja kehaliselt kodanikke, kes on alati valmis, nii merel kui maal, oma skoudi kohust täitma ja igalpool maailman oma kodumaa lippu kõrgel hoidma kaubandusen ja meriasjandusen. Mitte sõjalaeva soldatid, vaid merimehi kasvatada on meriskoutide rühmade eemärk.

Meil Eestin on meriskoutide organisatsioon kõigest neli kuud vana, nii et ta

pole veel jõudnud mingisuguseid tagajärgi anda. Vaadelden meriskoute muuden maaden, siis näeme, et nad ylesandega, s. o. merimehi kasvatada, võrdlemisi hästi toime saavad. Seda tõendab vastutulek meriskoutidelle nii toetuse kui ka praktilise õppimise võimaluste andmise näol laevayhingute poolt. Iseäranis edenend on meriskoutide organisatsioonid Ameerikan, Rootsin ja Maltan, kun organisatsioonidel isegi omad laevad on. Nii olid läind aastal Malta meriskoutid oma laevaga Londonin rahvusvahelisel skoutide Jamboréel.

Eesti meriskoute ootab tulevik ja loodame, et lmeil kõigil pikapääle avaneb võimalus laevadelle praktika pääle pääseda, kuna nyid alles yksikutele see osaks sai.

Meriskout

A. Vabbe

P. Liivak: Tartu sadam

Tartu skoutide I rühma aastapäev

Aasta on sellest mööda, kui tekkis Tartun skoutismi liikumine. See päev oli 1 oktoober,*) kun tuli kokku 11 noort ja otsustas asutada Tartusse skoutide maleva. Sel koonolekul tutvusteti noori skoutismi põhimõtetega, mis aina tuld sytitas skoutismi ellu kutsumiseks. A. Tols võttis juhatuse enese pääle ja asutetigi 1 okt. Tartu esimene skoutide rühm, mille asukohaks oli Tartu Õpet. Seminaar, sest et kõik kokkutulnud noored mainitud koolist olid. Rühmavanemaks valiti hra A. Kalamees,

*) Huvitav ajalooline kokkusattumine: kolm aastat varem asuteti Eesti skoutide I rühm ka 1. oktoobril Tallinna Reaalkoolin.

kõrgema rahvakooli võimlemise õpetai. Noored lahkusid koost, sydamed täis lootusrikkaid tuleviku plaane. Seega oli Tartu skoutismile alus pandud. Tartu Seminaari direktor J. Tork lubas lahkesti rühmal koonolekuid ja muid asju kooliruumen ajada ja nii töötas I rühm juba täisi jõudu. Varsti asuteti Kaubanduskooli teine rühm. Ajapuuduse pärast loobus 8. okt. hra Kalamees rühma vanema kohuste täitmisest. Uueks rühma vanemaks paluti Seminaari võimlemise õpetajat hra G. Kalkunit, kes ka sellega nõus oli. Varsti korraldas A. Tols salga päälikutele kursused, kun selgiteti skoudi käsud, töötused, märgid, eksami

kavad jne. 25 okt. valiti ryhmade päälüketekogun maleva päälükuks A. Tols, kes enese asemel I rühma juhtimise sk. Kallase hoole jättis. Ei või tähendamata jätta, et kogu see aeg, mil A. Tols maleva päälük kohuseid täitis, I rühma tegevus soiku jäi, sest asetäitjal oli skoudilikumisen vähe kogemusi. 20 nov. astus päälük A. Tols jälle rühma juhtijaks, kui uueks maleva päälükuks E. Jõgi valiti. Jaanuarin s. a. saadi I rühmale varustust, nii et skoudid kõik vormin olid. Kuu aega hiljem sattus A. Tols vastasollu maleva päälükuga ja nii pidi ta rühma päälük kohalt lahkuma. Rühma päälükoonolekul 3 veebr. valiti uueks rühma päälükuks „Orava“ salga päälük Eduard Looga, keda ka Seminaari direktor J. Tork ja rühma vanem hra Kalkun selleks kinnitasid. Ollen ise nende ridade kirjutai, ei taha ma midagi kiitvat enese kohta öelda. Nimetan siin ainult üksikuid fakte. Minu ajal kasvas rühm kaunis suureks, yle 40 skoudi, kes kõik skoudieksami olid sooritand. Et rühmal veel lippu polnud, tegi selle muretsemine suurt muret,

sest et kassa täiesti tyhi oli. Saadeti Seminaari Õpet. nõukogule palvekiri — rühma toetada. Õpetajate nõukogu tuli palvelle vastu (nõukogun oli palju skoutismi poolehoidjaid, nagu: õpet. Kitzberg, Rumma, Kalkun, Niggol j. t.), ja annetas rühmale 500 m. lipu ostmiseks. Kuid suurem toetussumma saadi hra G. Kalkunilt, kes yksi poole lipu hinnast annetas (lipp läks maksma ligi 2000 m.). I rühm ei saa tänu avaldamast vaikida hra Kalkunille siingi. Löbureisil Kabinasse anti lipp paraadkoonseisun rühmale kätte. 1 oktoober oli rühmale aastapäeva pyhaks. Et rühm 1 oktoobril veel oma tegevust ei saand alata, siis pyhitsetakse aastapäev 30 okt. See oleks siis I rühma aastane tegevuskava lyhidasen kokkuvõtten. Esimestele noortele, kes läind aasta 1. oktoobril endid skoudi peresse yles andsid, on järgnend juba ligi paartuhast noort.

Soovin I rühma skoutidelle nende aastapäeva puhul edu! Valitsegu nenden mitte sõnan, vaid teon hyydsõna: „Alati valmis!“

Eduard Looga

Kindral-major Põder
Noorseppade vanematekogu juhatuses liige

Tallinna skoutide maleva uus korraldus

Et viimasel ajal skoutide organisatsiooni kõiksugu elemente ilma takistusteta vastu võeti, siis ei vastand kõik skouid oma nõuetelle. Ryhma päalik võttis skouid vastu, ilma et järele oleks pärint ta endist elu ja teguviisi, lubati kohe skoutmärgi ja vormi-kandmine. Iseenesestki mõista, et niisugune skouid saadustest midagi ei teadnud ja labastas oma ylespidamisega skouidingit. Nyd aga võeti 19. aug. s. a. päalikutekogun saadus vastu, et skouid vorm tuleb 26. augustist aiutiselt ära keelata ja loetakse kõik skouid algajateks. Maleva juure asutetakse 15 liikmeline n. n. „Eenkujuline salk,“ kes arutavad põhjalikult läbi kõik skouid saadused ja käsud. Praegu on loengud käsil skoutingi põhimõtetest ja edespidisest korraldusest. Esimesed skouid „Eenkujulisest salgast“, yht-

lasi ka ryhma päalikul, kes vastavad skoutingile saavad vormi kandmise loa 4. septembril kätte, kes siis võivad omale ise salgad asutada ja sellesama programmi järele töötada. (Praegused ryhmad jäävad ikka kokku, kuid loetakse kõik algajateks). Ryhma päalik on vastutav iga oma poisi eest, kes tema ryhman on. Maleva staabi juuren asuteti „Maleva aukohus“, kes kõik väärnähtused peab kõrvaldama.

Aukohus on 8 liikmeline: 5 skouit ja 3 guidi, esimees on maleva päalik. Soovin edu, et see raske töö, mis maleva päaliku H. Silberi algatusel ette võeti ka õnnelikult lõpule jõuaks ja ka teised malevad selle eenkujule järele teeksid. II. Rover X. —

27. augustil 1921
Tallinnan

II-a rover-skoutide ryhma
I-se järgu sk. Evald Nugis.

Rongi kiirus

Kerge ja lihtne on väljaarvata raudteel sõiten rongi kiirust. Ei tarvitse see päämurdmist ega valgust. (Verstaden on see lihtsam, sest raudteerelsi pikkust mõõdetakse jalgaden, mis hõlbustab väljaarvamise, ja iga skout mõistab neist kilomeetrid moodustada.)

Yks poiss loeb käepulsi lööke (minutin umbes 75 lööki), teine — selle aja vältusel yksikuid põrutusi, mida vaguni rattad teisele relsile yleminen synnitavad. Leiab yks neist pulsi kätte ja viivitab senni kui see rahustet tempon lööma hakkab, ytleb teisele „alga“ ja saab 75 lugend, ytleb „seisa“, kuna teine sellal põrutusi luges. Tähendab, esimene poiss mõötis aega, oli kronomeetriks (hõlpsam uuriga aega mõöta, kui see käepärast on) yks minut, aga teine

luges põrutusi selle minuti jooksul, teiste sõnadega — mõötis kiirust. Järgmisen jaaman minnakse maha ja mõõdetakse relsi pikkus. Harilik relsi pikkus on 28 jalga ehk 4 sylda. Põrutuste arv korratakse 4-le (relsi pikkus syldagen) ja 60-le (tunni pääle ylearvaten) ja, et syllad vers-tadesse yleviia, jagatakse 500-le. Matemaatilisen keelen, kujuneks järgmine formel:

$$\frac{\text{põrutuste arv} \times 4 \times 60}{500}$$
$$\text{Et } \frac{4 \times 60}{500} = \frac{240}{500} \text{ umbes } \frac{1}{2} \text{ välja teeb,}$$

on asi veel lihtsam: põrutuste arv minutin jagada kahele, ja umbkaudne sõidu kiirus ongi käen.

E. K.

Askoliasmos

on mäng, õigemini harjutus, mida muistsen Greeka noorsoon peetud suuren lugupidamises ja hoon. Nende rahvamängudel olnud tal alati oma koht ja jagatud auhindu.

Ta on lihtne, aga kaugeltki mitte kerge.

Siledalle põrandalle asetetakse keegelpalli taoline muna, mille diameeter ei tohiks ulatada üle poole meetri. Et ta põrandal vabalt ei veereks, lõigatakse selle pinnale umbes 9 sm. laiune tasapind, mis vastu põrandat asetetakse ja teine, poole väiksem, — paigale säätud muna tippu, paralleel alumisele.

Sellest harjutusest osavõtjad jooksevad kordamisi tingitud kauguselt muna juure ja hyppavad jooksuhoon selle pääle yht jalga tasandusele peatama jätten. Seejuuren end sirgu ajaden ppytagu võimalikult kaua peatuda, tasakaalu hoiden kättega ja vaba jalaga.

Kes sel võnkuval toel kõige kauem suudab pysida, loetakse võitjaks.

Iga võistlei munalseisu kestvust mõõdetagu hariliku kronoskoobiga, lugeden jala munaletotamise hetkest kunni muna veeremise alguseni.

See harjutus nõuab suurt osavust ja hyppekergust, sest muna on väle veerema.

Hiiglaarv

Aritmeetika võimaldab kolme numbriga tähendada arvu, mis on suurem igasugusest meile tuttavast kohutavsuurest arvust ka sel puhul, kui kujutaksime samal lehekyljel tähtede asemelle numbrid ja kasvataksime kõik read yksteisele, saadud kasvataise kordaksime uuesti kvadriljoniga, viimasest saaduse jälle kvadriljoniga ja nii edesi miljon korda — ikka kvadriljoniga. Sellest arvamisest saadud kasvatis oleks ikkagi märksa väiksem kui 9⁹⁹, kun 9⁹ on kasvatajad, milledest igayks elvab 9-lle. Arv 9⁹=9.9.9.9.9.9.9.9.9=387 miljoni

420.489, ja niimitu korda peabki kasvatajana võtma 9, et 9⁹⁹ kätte saada.

Inimelu selle arvu tähipäälseks väljaarvamiseks on liig lyhike, seepärast piirdume osutamisega tan vajavate numbrite rohkusega. See rida yletab kindlasti 369 miljoni 690.000, aga vähem kui 369 miljoni 700.000 numbermärki. Oleks soov meil seda arvu kirjutada, peaksime selleks paberriba võtma pikkusega 18 484½ kunni 18.485 kilomeetrit, kun igal sentimeetril läbistiku asetseks mitte vähem kui kaks numbrit.

NOORTELE

Soovitab „Odamees“

Jack London'i **Juhtumused inimesesööjate saarel**. Põnev romaan yksikute valgete elust kesk inimesesööjaid metslasi Austraalia saartel. Kolmen jaon. I jagu H. 30.—; II — 30.—; III — 15.—

Mayne Reid'i romaan **Valge kinnas**. H. 40.—

Conan Doyle'i kriminaal romaan „**Nelja märk**“ Päätegelane Scherlock Holmes. H. 40.

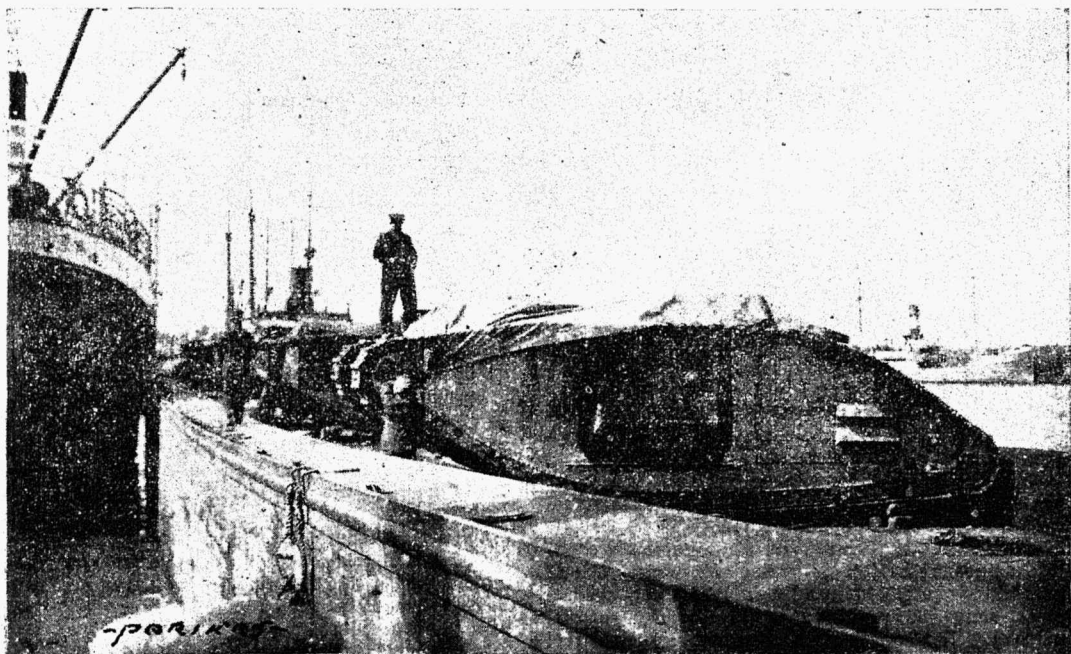
Kullaketrajad. Muinasjutt. A. Roosileht'i piltidega. Kaunis raamat. H. 75.—

A. Lichtenberger: **Mu väike Trott**. Jutt väikesest poisist. 112 lhk. H. 75.—

M. Maeterlinck: **Sinilind**. Muinaslooline näidend kuuen vaatusen, kaheteistkymnen pildin. Tõlkind Marie Under. H. 100.—

Noored, lugege kirjandust. Raamat on parem ajaviide. Kinkige yksteisele kirjandust. Raamat on kaunim kingitus.

Esimesed tãnkid Tallinnar

Ajakirjandus.

Ajakiri „Noorsepp“

Noorseppade organisatsiooni ajakiri, mis esialgu „Spordilehe“ kaasandena ilmus, lõpetas kaheteistkymnenda numbriga oma ilmumise sennisel kujul. Oli ka viimane aeg seda teha, sest üks lehekylg „Spordilehe“ lõpun jäi kitsaks ega suutnud organisatsiooni nõudeid täita.

Yleriikliku näituse ajal ilmus esimene number „Noorseppa“ uuel kujul. Lehe kuju on nägus ja sisaldab endas kauni kogukese pilte meie spordiilmast. Ka teine number ilmus neil päivil tuuen Harju Noorseppade vanematekogu põhikirja ja Noorseppade eksamite kavu. Ligi pool numbrit on kroonikat spordivõistluste yle, mis ajakirja veidi kuivaks teeb, olgugi et ta on ametlik ajakiri.

„Eesti skout“

mis kevadel lugejate ja kaastööde puudusel seisma jäi, jatkas nyud oma ilmumist. Nagu lehest näha on toimetuse koonseisu muudetud, yhtlasi ka lehe numbril hinda tõstetud.

Loodame, et kõik guidid ja skoudid Eestin häälekandja tähtsusest ja vajadusest aru saavad ja lehte kõikepidi toetavad, et jällegi ei tarvitseks tal puhkust võtta.

„Jamborée“ Nr. 3

Rahvusvahelise skoutide byroo häälekandja on ilmund ja sisaldab endas sir. Baden-Powelli artikli skoutingi seisukorra yle Indian ja Idan, annab ylevaate skoutingist Ungarin, Põhja-Ameerikan ja roveritest Norran. Lõpul lubatakse järgmisen numbrin kirjeldata Eesti skoudiliikumisest. —s.

Kroonika

Tartu skoutide malevast

Tartu maleva 27 rühm organiseeriti läind kevadel, mille eennärgiks on skoutidelle anda muu sean praktilisi teadmisi ratsaniku erialas.

Teise diviisi ylema kindral Pöder'i korraldusel on skoutidel hobused maksuta tarvitada. Öppusi ja harjutusi peetakse kaks korda nädalan rühma aupäälilku ratsapolgu adjutantid leitn. M. Bergmann'i juhatusel.

Läbi võetakse igasugune sõitmise viis, barjeeri võtmise, voltischeerimine, hypped, jahtimine; hobuste sõõtmine, jootmine, puhastamine, hobuste haigused ja abi nende vastu.

Rühma liikmeteks võetakse vastu tugevamaid yle 16 aasta vanuseid maleva skoute $\frac{2}{3}$ häälteenamusega rühma pääkoonolekul.

Kodukorra järele heidetakse rühmast välja iga skout, kes kolm korda põhjusega ja ette teatamata harjutustelt puudub või hiljaks jääb.

Ratsaskoutide õigused on yhtjased teiste skoutide omadega; samuti on yhtlane ka vorm. Ainult erimärki — pruun hobusepää mustal vapikujulisel alusel sinise äärega — kannavad skoutid paremal varrukal. Harjutuste ajal kannavad skoutid veel kannukeseid ja stekki.

Sygisest pääle hakkab rühm kahe vahetusega töötama. Tartu skoutide maleva aastapäeval oktoobri kuul kavatseb rühm lipu kätteandmise puhul avalikul paraadil esineda.

Kui rühma skoutid oman erialan tätuselle jõuavad, 'lähevad' nad tagasi igayks oma harilikku rühma, kuna ratsaryhm harjutusi uute liigendega algab. Nõnda on võimalik paljudel ratsaniku eriala läbi võtta.

—r

Tartu skoutide suvisest tegevusest

Et kyll skoutide tegevuse suuremaks hooajaks suvi on, sest talvise koolitöö juuren puudub õpilastel-skoutidel aeg täieliselt endid skoutingille

pyhendamiseks, oli Tartu skoutide maleva tegevus märksa väiksem läind talvega võrrelden, olgugi et kõik skoutid, väljaarvatud üks rühm, kooliõpilased on. Põhjuseks oli muidugi asjaolu, et peaaegu kõik skoutid suviseks koolitöö vaheajaks kodudesse maale sõitsid. Elavamad tegevust oli märgata ainult mõned päevad enne soome sõitu, mil sõidust osavõtjad skoutid linna koonduisid.

Linna jääjad skoutid (neid ei olnud yle saja) moodustasid väiksemaid salku, kes igayks omal erialal töötasid. Nii olid harjutused signalistidel, esimese abi salgal ja võimlejate grupil 7-a rühma vanema võimlemisõpetai h-ra Lepa juhatusel.

Pääle selle korraldeti linnan viibijate skoutidega väiksema ja suurema ulatusega jalutuskäike yhe päeva kunni nädala pikkuse kestvusega. Elati lahtise taeva all laagrin mõned päevad Tartu ymbrusen Elvan, Pangoti järvel, Saadjärvel, Lubjaveskil j. n. e.

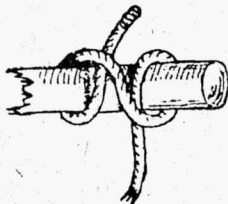
Jalutuskäikude ajal sooriteti mitmed eksamid nii järkuden, kui erialadengi, saadi palju praktilisi teadmisi. Suvisse töö tagajärgedest annavad tunnistust nende rühmade eeltulev töö ja tegevus, kelle päälikud ja skoutid suvel praktiliselt töötasid.

Ratsa- ja meriskoutide rühmad tegid suvi läbi korralikke õpiharjutusi.

—r.

Tartu I rover-skoutide rühm likvideeritud

Tartu I rover-skoutide rühm likvideeris oma tegevuse. Põhjuseks on kaks asjaolu: esiteks, ei registreeritud Tartu maleva juure mainitud rühma ja teiseks, oli roverite päälik Saar kooliõpetai, kel vähe aega oli rühma tegevusest osa võtta. Mis puutub Tartu malevasse, et ta rover-skoute ei registreerind, oli lihtsalt sellepärast, et rover-rühma asutai oli A. Tols. Igatahes peaks skoutide seast sarnane isiklik kitsarinnalsus kaduma. Looga

„Ole valmis“ lugejatele

„Ole valmis“ astub alles esimesi samme sihi poole, mida ta endalle skoutide ajakirjana on yles säändnud. Selle ajaga on ta endalle hädad poolehoidu leidnud skoutide ja guidide seane. Kuid toimetusel puuduvad teated, missugune arvamine valitseb ajakirja yle rohkearvulisen lugejate peren. Et saada kindlmaid teateid sellest, pöörab toimetuse kõigi lugejate poole palvega saada toimetusse oma arvamine ajakirjast, samuti palutakse ka teatada kõiksugu puuduste ja soovide yle ajakirja sisu kui kujugi yle. Kui toimetuse teab laialdase lugejas-

konna vaateid, ta soove ja tahtmisi ajakirja suhten, võib „Ole valmis“ kasvada sõna tõsisen mõtten skoutide ilmaleheks.

„Ole valmis“ eennärk on pyyda olla ajakirjaks, millen leiduks juhatusi ja õpetusi igale skoudile ja guidile, olla mõnusaks lugemispaalaks ja yhtlasi yhendajaks kogu lugejaringi yhiseks pereks.

Seepärast täitke toimetuse palvet avaldaden omi arvamisi ja soove ajakirja kohta. Adress: Promenaad 7-a, Tartu.

Toimetaj

Skoudi käsiraamat.

Sisu: Sissejuhatus. Skoutide eksam. Teise järgu eksam. Päälikute kut-selle ettevalmistamine. Kõlblus ja tervis. Isamaa armastus. Näpunäited ja nõuanded. Skoudi tegevus. Lisad: Semafori tähestik. Eriksamite märgid. Hulga pilte. Hind 70.—.

Lähemal ajal ilmub „Odamehe“ kirjastusel H. Johansonini kokkusäädel Hundipoja käsiraamat.

„Odamehe“ raamatukauplusen Tartun, Promenaad 7-a on saadaval koolikirjandust, ilukirjandust, õpiabinõusid, kirjutusmaterjaali ja igasugust paberkaupa.

„Odamehe“ kirjastusel on ilmund lastekirjandusest

Loomade mäss. K. A. Hindrey. Piltidega. Hind 75.—.

Põhjakaru. Piltidega. Hind 10.—.

Sõnakuulmata Zeppelin. Piltidega. Hind 12.—.

Kullaketrajad. Muinasjutt A. Roosilehe piltidega. Hind 75.—.

Kuida seitse rätseppa Tyrgi sõtta läks. K. A. Hindrey pildid. Hind 15.—.

Jõuluks ilmuvad lasteraamatud:

Nõuandja. Muinasjutt.

Õine lugu. Lastejutt.

Mõlemad raamatud ilmuvad A. Roosilehe piltidega Saksamaal trykituna.

Hinnata kaasanneteks on „OLE VALMIS'e“ tellijaile
1 augustist 1921 — 31 dets. 1921

- 1) H. Bekker Pyhajärve ymbruse taimeyhingud I jagu,
- 2) Mitmevärviline Pyhajärve kaart,

mis tarvilised ekskursioonidel.

„Ole valmis“

tellimishind augustist 1921 aasta lõpuni

- 1) Yhen hinnata kaasannetega 100 Mrk.
- 2) Yhen hinnata kaasannete ja „Väikese lordiga“ mida iga nr.-iga üks vihk kaasa läheb 190 Mk.

„Väike lord“ läheb eraldi vähemalt 125 mk.-ga myygile, kuna „OLE VALMISE'e“ lugejad ta ajakirjaga koon ilmuvaga 90 mk. eest saavad.

Skoudid, toetage oma ainukest ajakirja kaastööde ja tellimistega. Iga uus tellija võimaldab väljaandjal seda enam ajakirja sisu hääduse eest hoolitseda.

„Ole valmis“ ei taha yhegi meie skoutide yksikute ryhmituse huviden töötada, vaid pyyab anda kõike, mis kõigile meie noortele ilus ja hää.

„OLE VALMIS'e“ toimetus ja talitus on Tartun „Odamehe“ kirjastusen,
Promenaad 7-a.

Tellimised ja kaastöö saata adressil:

TARTU, Odamees „OLE VALMIS“

Toimetaj ja väljaandja